

VENØ POSTEN

August 2008

TILLÆG

Venø Færgefart
50år

VENØ FÆRGEFART 50 ÅR

VenøPosten — tillæg

Udgivet i anledning af festligholdelsen af Venø Færgefarts 50 års jubilæum, august 2008.

Tillægget er blevet til efter idé fra arbejdsgruppen vedrørende jubilæet:

- Søren Adersen, Venø Færgefart
- Jesper Meier, Venø Borger- og Grundejerforening
- Jan Bendix, VenøBoen

Forside: Fotografisk gengivelse af maleri af Lis Jensen, Venø. Udført i forbindelse med 50 års jubilæet.

Bidragydere på forskellig vis:

- Torben Holm, Struer Museum
- Erik Bech Jakobsen, tidligere venøbo
- Sven Bendix Pedersen, Venø Færgefart
- Thorkild Brosbøll, overfartsleder på Venø Færgefart, emeritus
- Poul Andersen, færgefører, emeritus

Udgivere: VenøPosten udgives af Venø Menighedsråd, VenøBoen og Venø Borger- og Grundejerforening.

Abonnement: VenøPosten kan tegnes i abonnement ved henvendelse til udgiverne.

Redaktion og grafik: Bente Bjerre, Jan Bendix og Bettina Kjær.

VenøPostens spalter er åbne for alle. Signerede meningstilkendegivelser optages. Redaktionen forbeholder sig ret til at redigere og forkorte det indsendte materiale.

Trykning: Jan Bendix a/s

www.venoe.dk/venoeposten/vp.pdf

OM INDHOLDET

Dette tillæg indeholder først og fremmest Venø Færgefarts indbydelse og program for fejringen af Venø Færgefarts 50 års fødselsdag samt praktiske oplysninger i den forbindelse. VenøPosten bruger muligheden for at fremlægge et par klip fra færgens historie. Det er ikke historieskrivning. Den kan venøboerne få indblik i på udstillingen på Venø Efterskole på selve jubilæumsdagen og gennem de benyttede referencer.

Tillægget har også konkurrencer, som vi håber, at læserne vil ”kaste sig over”. God fornøjelse!

/ VenøPosten — red.

LIVLINEN, DER HOLDER

Alle øboere har en mening om deres færgeforbindelse. Det gælder også venøboerne!

Her i 50 året for oprettelsen af forbindelsen mellem Venø Odde og Kleppen kan formentlig alle venøboere sende gode tanker til det oprindelige færgeselskabs stiftere. Det var driftige landmænd, for hvem transportmulighederne til og fra fastlandet var afgørende for deres erhverv.

I dag er forbindelsen livlinen ikke kun for de nu få landbrug, men også for mere end 200 fastboende, 90 efterskoleelever, medarbejdere og gæster, der finder, at Venø er et godt sted at være i kortere eller længere tid.

Venø Færgefart har udviklet sig voldsomt siden sin etablering. Selv om færgerne må betegnes som ”velholdte ældre damer”, så har de været med til at sikre og udvikle Venø som helårssamfund betjent af solide og venlige færgefolk.

Venøboere, der møder beboere fra andre danske småøer, ved, at Venø er privilegeret med hensyn til service og mandskab.

Søfartsmyndighederne ser gerne, at færgerne fornyses for at fastholde det høje sikkerhedsniveau.

50 året bliver derfor året, hvor Struer Kommunes politikere skal lægge rammer for den fremtidige færgedrift. Det har været emnet for en lokal debat, igangsat af Venø Færgefart. En debat, som kan bidrage til at fastholde færgeforbindelsens robusthed og kvalitet.

I alle de år, hvor Struer Kommune har været engageret direkte eller indirekte i færgeforbindelsen, har kommunen vist forståelse og imødekommenhed overfor løsninger på de store udfordringer, der er ved færgedriften (færgeanlæg, færgevedligeholdelse, til- og frakørselsforhold, takster osv.). Det er ikke alle småøer forundt!

I 2010 kan venøboerne forvente en ny ordning af færgedriften med tidssvarende færge. Venøboerne har grund til at glæde sig over sin stærke og nødvendige livline. Tak og tillykke!

/ VenøPosten — Jan Bendix

Liv-line, en. (ogs. -linie. Knud And.H. 154). dels (fagl.): line, v. hj. af hvilken en dykker kan signalere op; dels (↑) om line, der i smaa bugler hænger uden paa redningsbaade, om tov, der bindes om livet paa person, der entrer ud paa et farligt sted, ogn. Wolfh. MarO.190. Scheller. MarO. BerlTid. 2/11930. Sond. 3. sp. 8. -linje, en. (alda. lifflæge):

Ordbog over det danske sprog, 1994

I GAMLE DAGE ...

GLIMT FRA "VEJEN TIL VENØ"

På de kommende sider har vi "klippet" i et par bøger og artikler om tiden umiddelbart før og i forbindelse med etableringen af den nuværende færgeforbindelse for 50 år siden. Klippene afsluttes med en oversigt over de anvendte kilder.

FØR VENØ FÆRGEOFART

CA. 1925

Om det gamle rofærgeri af Erik Bech Jakobsen.

... Et par år, før mine forældre flyttede til Venø, var der anlagt en havn ved Venøby, men øens livsnerve gik dog fortsat over det smalle og strømfyldte farvand mellem Kleppen og Venø Odde, hvor der sejlede en lille rofærge...

... Når vi derhjemme havde solgt en kælvekvie eller skulle af med en ko, trak vi den ned til odden.

William (red. Lystlund) roede, og vi sad i båden - eller æ pram, som vi kaldte den - og holdt fast i grimen på kvien eller koen, som svømmede over det smalle dybe vand ...

... Vi havde derhjemme to gule nordbaggerhopper, som hvert år fik føl og skulle til hingst på fastlandet...

... Selv husker jeg et rødt flag, man skulle hejse, hvis man ville over, og en tid havde færgemanden lavet et sindrigt signal med dele af et cykelstel, der skulle drejes for at tilkalde færgen...

... Min bror Oluf fortæller, at han et år havde to heste, de to føl og sin cykel med over på en gang. Føllene svømmede med hovedet på bagkroppen af deres mor på vej over sundet. De løb så ved vejsiden eller rundt omkring på hele vejen til Måbjerg ved Holstebro, og ni dage efter løb de den modsatte vej hjem. De svømmede nu selv over vandet og løb hjem til Strandgården...

CA. 1930 – 1950

Om postbåden "Svanen" af Erik Bech Jakobsen.

... Den forbindelse mellem Venø og fastlandet, der skulle få størst betydning var dog postbåden "Svanen"...

... Mælketransporten var foruden posten nok "Svanen"s vigtigste opgave. Mælken fra gårдene blev kørt til havnen, hvorfra der var afgang kl. 8 om morgenen. Ca. 2 km fra Venøs sydspids blev der lagt til ved Sønderskovs bro. Det var en bro på godt 100 meter, som var lavet af pæle og planker og forsynet med skinner til en trolley, som kunne rumme 8 mælkejunger...

... Når postbåden var blevet losset for kartofler, passagerer og kreaturer, og eventuelle svin har hejst op af lastrummet, så gik det kl. 11:30 atter hjem mod Venø - i de seneste år dog kl. 11...

Færgehøstet på Venø.

Else og Anders Madsen.

ETABLERING AF FÆRGEOFORBINDELSE: VENØ ODDE — KLEPPEN

... "Vi havde kun én udvej tilbage, købe færgen og bygge lejer selv"...

- siger Herluf Thoustrup (død 2002) til Erik Aalbæk Jensen i 1985. Aalbæk Jensen beretter videre:

...Tolvte oktober 1956 holdt øens landmænd møde på Nørskov og dannede et andelselskab med Herluf som formand. De skulle bruge tredive tusind til "Fursund", som havde gået mellem Stenøre og Branden, kunne tage tre biler og var til salg, men trængte til nye isplader og skansebeklædning, rorstammer, slidlistre og reparationer på motoren til andre tredive tusind.

Et færgeleje på Venø Odde, bygget af Jens Laursens skibsværft i Struer og ellers med frivillig arbejdskraft, ville koste et lille hundrede tusind mere.

Pengene lånte de i Struer Bank, Sparekassen og Andelsbanken, hæfede solidarisk én for alle og alle for én, blev enige om at fordele risikoen i forhold til ejendomsskylden på deres gårde og søgte Ministeriet for offentlige Arbejder om tilladelse til at bygge færgelejet på Odden. De søfartskyndige sagde, at færgeri over Venø Sund var halslös gerning, strømmen var for hård. Ministeriet ville ikke approbере ét færgeleje, desmedelst færger plejer at gå mellem to...

Færgelejet, Venø 1958

Klip fra prisliste anno 1960

Færgetakster:

	Betus
Personer over 12 Års	2.00
Børn 4 - 12 "	1.00
Cyklér	50
Knallbils	1.00
Motorcykler m. Fører	5.00
" " " og Sidevogn	6.00
Traktor med Fører (med eller uden Vogn)	8.00
Pakke til Højeving 25 grøn pr. 100 kg + Hæftet	
Pakke til Marken 25 " " " + "	
Personbils	8.00
Læsarbils	8.00
Store Rutebils	12.00
Spediret af Skibs Rutebillebels manet eller man det ordinære af bedrev (ingen Paket på Køretøjene)	

Enkelt:

Mørskew pr. 1000 Stk.	10.00
1 Steglenisvin so elle Orne	2.00
1 Kreatér m. Vogn	5.00
1 Hals	3.00
1 Tørvegrøs	1.00
Vare pr. 100 kg	1.00
Asparges pr. Kasse (Hvis bilen kommer over 100 grønnes kører) Billeder Pile	0.25
Andre: efter Skriv, Tel. og Billighed	
Smaalbiler på Køretøj betegnes ikke meget store Pakker og lignende 25 eller 50 grøn	

Bremdal, den nye vej fra Strandbjerg-
gaard til Venø Færgen 1961

FFF

Færgen ligger til ved Kleppen ca. 1960

Venø Færgen "Venø-Sund" før 1966

Oversvømmelse ved Kleppen 1961

Færgelejet ved Kleppen i Bremsdal
bliver renset for grus

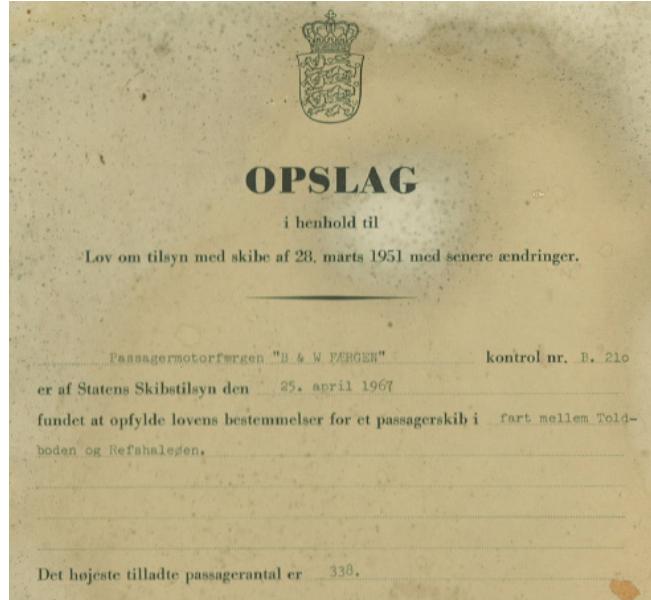
Kleppen ødelagt af oversvømmelse og storm 1965

Isvinter 1996

I 1970 indkøbtes færge fra B&W, der endte sine dage, som bolværk på Kleppen

Opslag fra B&W færgen!

Referencer

- Erik Bech Jakobsen, Struerfolk 2, Lokalhistorie fra Strueregnen, Dalhus Forlag, 1987
- Erik Aalbæk Jensen, Livet på øerne, Limfjorden, Gyldendalske Boghandel, Nordisk Forlag 1986
- Jens Rytter, Træk af Venøfærgefarts historie, tegninger af Bent Hviid
- BYGD, november 1995, 26. årgang, nr. 3: Venø – en ø i Limfjorden, redaktion Horst Niesenburg
- Oversigt over arkivmateriale om Venø Færgefart i Struer Museum, 2008

Sommeren 2008

JUBILÆUMSKONKURRENCE

PRØV KRÆFTER MED FÆRGENS FAGUDTRYK!

Her er nogle motiver fra færgerne. Besvar de tilhørende spørgsmål. Send svarene til VenøPosten via mail: vp@venoe.dk. Angiv spørgsmålsnummer og tilhørende svar samt dit navn.

Deltag i lodtrækningen om en flaske Linie Akvavit. Den diktatoriske dommerkomité består af færgefolk, som derfor ikke kan deltage i denne ædruelige konkurrence!

/ VenøPosten – red.

? ?

Spørgsmål

1. Betegnelse?

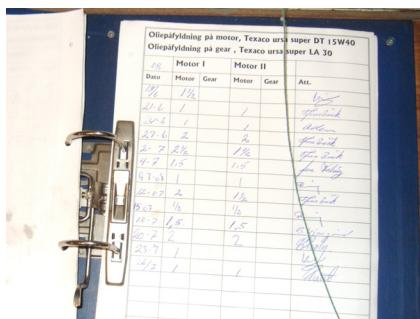
4. Betegnelse?

7. Betegnelse?

2. Logbog fra Venøsund I eller II?

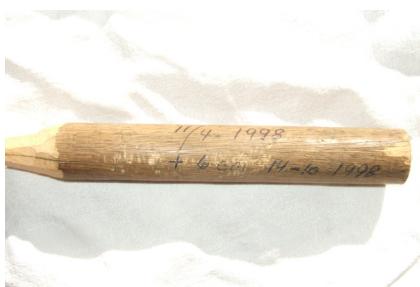
5. Betegnelse?

8. Hva er det?

3. Forklar!

6. Forklar!

9. Hvilken betegnelse anvender færgefolk om sig selv?

? ?

Foto: Jan Bendix

På forsiden af VenøPosten for juli var gengivelsen af tegningerne til den nye færge, som for tiden er under skitseprojektering. Nøglespecifikationerne for den ny færge kommer formentlig til at se sådan ud:

VENØ FÆRGEPROJEKT

Hoveddimensioner

Længde på klapper	48,60 m
Længde i dæk	34,80 m
Bredde på fender	10,75 m
Bredde mld.	10,70 m
Dybde vogndæk	3,60 m
Max. dybgang	2,40 m

Kapaciteter

Passagerer	98
Personbiler	19
2 vogntog á 18,75 m + 7 biler	
Hovedmotorer	2 x 400 HK

Som tidligere oplyst så er der på Finansloven og gennem Velfærdsministeriet afsat statslige midler til medfinansiering af færgen. De øvrige midler skal Struer Kommune stille til rådighed.

Udbudsmateriale og licitationsrunden er igangsat. Venø Færgefart samarbejder med Morsø Kommune (Feggesund overfarten) og udbyder 2 søsterskibe. Da der er tale om et EU-udbud, er der et ganske omfattende regelsæt, der skal overholdes. Igangsættelsen af byggeriet er betinget af byrådets godkendelse. Den kommunale beslutning forventes taget efter sommeren 2008.

Skibsbyggeriet og bygning af nye færgelejer kan forventes igangsat i første halvår 2009 og med klargørelse af færge til sejlads i 2010, hvor også ændringerne i tilkørselsanlæg er færdiggjort. Venøsund II vil fortsætte sin drift under hele byggeriet.

/ Venø Færgefart – Søren Adseren

HVAD SKAL "BARNET" HEDDE?

I VenøPostens juni nummer udskrev overfartsleder Søren Adseren en navnekonkurrence.

Fristen for fremsendelse af forslag til overfartslederen på info@venoefærgefart.dk er **den 15. august**, ligesom de øvrige frister i forbindelse med jubilæumsarrangementet.

Kom med et eller flere bud!
/ VenøPosten – red.

INVITATION

TRANSPORT DEN 23. AUGUST

Mangler du transport til og fra Venø Odde i forbindelse med arrangementet kl. 14:00, så har Venø Bussen tilbudt gratis kørsel.

Kørslen gælder for de venøboere, der ikke har andre transportmuligheder.

Kørslen forudsætter tilmelding til Søren Adsersen på tlf.

96 84 08 38 senest den 15. august.

Afhængig af omfang vil kørslen eventuelt ske i private biler.

/ Venø Færgefart
— Søren Adsersen

VENØBOERNES FEST I ANLEDNING AF AT VENØ FÆRGEFART FYLDER 50 ÅR

Venø Færgefart inviterer alle venøboere til at deltage i fejringen af 50 års jubilæet. Programmet for jubilæumsdagen findes på bagsiden af dette tilæg til VenøPosten.

Deltagelse i dagens program er gratis. Vil du også være med i den fælles spisning kl. 17:30, så beder vi dig om to ting:

1. Tilmeld dig til spisning til Jette Pilgaard, Struer Kommune,
e-mail: jep@struer.dk, tlf. 96 84 84 02 — **senest den 15. august.**
2. Medbring eget service og bestik og husk at tage det med hjem igen!

Vi glæder os til at se dig.

/ Venø Færgefart

Fotos: Jan Bendix

PROGRAM

Lørdag den 23. august 2008 kl. 14:00

Vagtbygningen på Venø:

Kl. 14:00   Velkomst
v/ Mads Jakobsen, formand for Struer Kommunes teknik og miljøudvalg

Jubilæumstale
v/ Martin Merrild, borgmester, Struer Kommune

Venøboernes tillykke og tak
v/ Linda Ulfkjær, formand for VenøBoen

Venø Efterskole:

Kl. 15:00   Jubilæumskaffe og -kage

Kl. 15:45   Venø Færgefart før, nu og i fremtiden

Præsentation af nye færger
v/ A/S Jørgen Petersen, Rådgivende Skibsingeniører

Plan for færgedriftens fremtid
v/ Søren Adsersen, overfartsleder, Venø Færgefart

Fælles diskussion

Udstilling: Venø Færgefarts historie
Arrangører: Thorkild Brosbøll og Poul Andersen

Kl. 16:45   Forfriskninger

Husk tilmelding til spisning kl. 17:30
— se side 11.

Kl. 17:30   Færgefest for gæster, venøboere og færgefolk
Spisning: Helstegt pattegris

Taler og sange
v/ Per Mikkelsen, sognepræst og toastmaster

Kl. 20:00   Afslutning